

ગુજરાતી

ધોરણ : 7

પાઠ : 13

હાઈસ્ક્વલમાં

સભ-અધ્યાયનપોથી સોલ્યુશન

(દ્વિતીય સત્ર)

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- G7.1 વાર્તા, કાવ્યો, વકૃતવ્યો, સંવાદો, પ્રસંગો આંલળી તથા મુખવાચન કરી સમજે છે અને સર્જન કરે છે.
- G7.2 પરિચિત કે આપરિચિત પરિસ્થિતિમાં વાતાચીત, વકૃતવ્યો ચર્ચા સમજે અને યોગ્ય હાબલાવ આદે સહજ રીતે રજૂઆત કરે છે.
- G7.10 પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિ, સંસ્થા, પરિચિત પ્રસંગો, સ્થળોની મુલાકાત લેશે અને પરિસ્થિતિ સંદર્ભો પોતાના અનુભાવ વિચારો અને મંતવ્યો આપ્તભવિશ્વાસપૂર્વક રજૂ કરે છે.
- G7.11 જોયેલી, સાંલળેલી કે વાંયેલી તથા પાઠ્યપુસ્તક અને અન્ય ચામચીમાંથી યોગ્ય તારણ કાઢી પ્રશ્નોનાં જવાબ લાભે અને કાર્યકારણ સંબંધોને આધારે વધારે ભાલિતી મેળવવા ‘શા માટે’, ‘તેવી રીતે’ જેવા પ્રશ્નો પૂછીને જવાબ આપે છે.
- G7.18 સમાનાર્થી શાબ્દો, વિરુદ્ધાર્થી શાબ્દો, વચન, કાળ, વાક્યના પ્રકાર, સંશ્યા, વિશેષજ્ઞ સહિત વ્યાવહારિક વ્યાકરણનો ઉપયોગ કરે છે.

પ્રશ્ન 1. નીચેના ફકરો વાંચીને નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

વ્યાયામને બદલે ફરવાનું રાખ્યું. તેથી શરીરને વ્યાયામ ન કરાવ્યાની ભૂલને કદાચ મારે સજા નથી. બોગવવી પડી. પણ બીજુ એક ભૂલની સજા હું આજ લગી બોગવી રહ્યો છું.
ભણતરમાં સારા અક્ષર, સારા લખાણની જરૂર નથી એવો ખોટો ઘ્યાલ મારામાં ક્યાંથી આવ્યો એ હું જણાતો નથી પણ એક વિલાયત જતાં લગી એ રહ્યો. પછી અને મુખ્યત્વે દક્ષિણ આફિકામાં,

જ્યાં વકીલોના અને દક્ષિણ આફિકમાં જન્મેલા ને ભણેલા નવયુવકો
ના મોતીના દાણા જેવા અક્ષરો જોયા ત્યારે, હું લજવાયો ને પસ્તાયો.
મેં જોયું કે નઠારા અક્ષરએ અધૂરી કેળવણી ની નિશાની ગણાવી
જોઈએ. મેં મારા અક્ષર પાછળથી સુધારવા પ્રયત્ન કર્યો, પણ પાકે
ઘડે કઈ કાઠાં ચડે?

1. વ્યાયામ ને બદલે ફરવાનું રાખ્યું. રેખાંકિત શબ્દને સ્થાને સમાન
અર્થવાળો શબ્દ મૂકી વાક્ય ફરીથી લખો.
- કસરત ને બદલે ફરવાનું રાખ્યું.

2. ગાંધીજીને કઈ બાબતે પસ્તાવો થાય છે?

➤ ગાંધીજીને અક્ષરો ન સુધારવાની બાબતે પસ્તાવો થાય છે.

3. ગાંધીજી નઠારા અક્ષરને અધૂરી કેળવણી શા માટે માને છે?

➤ ગાંધીજીએ દક્ષિણ આફિકામાં જન્મેલા ને ભણેલા નવયુવકોના મોતીના દાણા જેવા અક્ષરો જોયા ત્યારે પસ્તાવો થયો. એટલે નઠારા અક્ષર ને સુધારો લાવી કેળવણી માને છે.

4. 'નઠકું' શબ્દનો અર્થ લખો.

➤ 'નઠકું' એટલે ખરાબ નકામું

પ્રશ્ન 2. તમે તમારા જીવનની યાદગાર ક્ષણો કેવી રીત સાચવો છો ? કેમ?

➤ હું મારા જીવનની યાદગાર ક્ષણો ફોટા પાડીને મોબાઇલમાં
સાચવું છું કેમ કે જુની યાદો યાદ આવતા ફોટા સરળતાથી
જોઈ શકાય છે. અને અત્યારે ઇન્ટરનેટનો યુગ છે. એ જુની
યાદો અન્યને પણ મોકલી શકીએ છીએ.

પ્રશ્ન 3. તમારી એક દિવસની દિનચર્યા લખો.

➤ રોજ સવારે છ વાગે ઉંચું છું. દાંતણ કરીને હું નાહવા જાઉં છું. સાત વાગ્યે નિત્યક્રમ પતાવી ને હું ચા નાસ્તો કરીને ઘેતરમાં ચા નાસ્તો લઈને જાઉં છું. ઘરે આવીને 7:30 વાગ્યે લેસન કરવા બેસું છું. 8:30 થી 9:30 મમ્મીને ઘરકામમાં મદ્દ કરું છું. 10:00 વાગ્યે સવારનું ભોજન લઈને 10:30 વાગ્યે શાળાએ જાઉં છું. 5:30 વાગે શાળાએથી આવીને હું નાસ્તો પાણી કરીને મિત્રો સાથે રમવા જાઉં છું. 07:30 વાગે રાત્રિનું ભોજન લઉં છું. આઠથી દસ વાગ્યા સુધી ટીવી જોવું છું. પછી દસ વાગે હું સુઈ જાવ છું.

પ્રશ્ન 4 . ઉદાહરણ મુજબ પ્રમાણવાચક વિશેષણના પાંચ વાક્ય લખો.

ઉદાહરણઃ ખોબો ભરીને ઘઉં.

- મેં અડધો કપ ચા પીધી.
- ફૂધમાં અડધોઅડધ પાણીને મિલાવટ હતી.
- મેં પાશેર સક્રાજન ખરીદા.
- મને અતિશય દુઃખ થયું.
- સંસ્કૃત શિક્ષક ને ઘણું દુઃખ થયું.

પ્રશ્ન 5. નીચેના ફકરામાંથી રેખાંકિત શબ્દોને શબ્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો.

કસરતમાંથી તો મુક્તિ મેળવી જ. નિશાળના સમય પછી પોતે મારી હાજરી પોતાની સેવામાં અર્થે ઈચ્છે છે. એવો પિતાશ્રીનો કાગળ હેડમાસ્ટરને મળવાથી મુક્તિ મળી.

- અર્થે
- કાગળ
- મુક્તિ
- સમય
- સેવા
- હાજરી

પ્રશ્ન 6. નીચેના પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો.

1. તમારા કોઈ વર્તનથી તમને પસ્તાવો થયો હોય તેવો પ્રસંગ લખો.

➤ એક વખત મારા ઘરે મહેમાન આવ્યા હતા. મારી મમ્મીએ મને દુકાન જવા કહ્યું પણ પતંગ ચગાવવાની મારી તીવ્ર ઈચ્છાને કારણે મેં સાંભળ્યું નહીં. અને મારી મમ્મી ને જવું પડ્યું. તેનાથી મહેમાનને પણ મોડુ થયું. અને મમ્મી દુઃખી થઈ એટલે પછી મને ખૂબ પસ્તાવો થયો.

2. તમને ખબર હોય એવી પાંચ આત્મકથાના નામ લખો.

- સત્યના પ્રયોગો - ગાંધીજી
- અગનપંખ - ડૉ. એ.પી.જે અબુલ કલામ
- મારી હકીકત - નર્મદ
- જીવનપંથ , જીવનરંગ - ધૂમકેતુ
- અલપ ઝલપ - પણાલાલ પટેલ
- થોડા આંસુ થોડા ફૂલ - જયશંકર સુંદરી

3. જુદી જુદી ભાષાઓ વિશે ગાંધીજીના વિચારો તમારા શબ્દોમાં લખો.

➤ ગાંધીજી માનતા હતા કે ઉચ્ચ શિક્ષણમાં માતૃભાષા ઉપરાંત રાષ્ટ્રભાષા, હિન્ડી, અરબી અને અંગ્રેજી ભાષાને પણ સ્થાન હોવું જોઈએ. ભાષા શીખવામાં આવે તો બીજો લાગતી નથી એક ભાષાને શાસ્ત્રીય પદ્ધતિથી શીખવવામાં આવે તો બીજી ભાષાનું ઝાન સરળ થઈ જય છે.

પ્રશ્ન 7. નીચેના વાક્યોમાં રેખાંકિત રૂઢિપ્રયોગના સ્થાને તેનો અર્થ લખી વાક્ય ફરીથી લખો.

- મિતાંશને ગણિત શીખવવાના બહુ પ્રયત્નો કર્યા, પરંતુ પાકા ઘડે કાંઠા ન ચડે તેવું થયું.
- મિતાંશ ને ગણિત શીખવવાનાં બહુ પ્રયત્નો કર્યા પરંતુ કોઈ યુક્તિ સરળ ન થઈ.
- તેણે એક જ વાર વાંચ્યું અને એને ગેડ બેસી ગઈ.
- તેણે એક જ વાર વાંચ્યો અને એને ખબર પડી ગઈ.

Thanks

For watching